

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

POŽÁRNÍ ŘÁD OBCE

**aneb jak na obecně závaznou vyhlášku obce jejíž obsahem je nastavení systému
zajišťování požární ochrany v obci**

Mgr. Bc. Jan ŠPLÍCHAL
odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
listopad 2018

ZMOCNĚNÍ K VYDÁNÍ OZV

- ust. čl. 104 odst. 3 Ústavy České republiky,
- ust. § 10 písm. d) zákona o obcích,
- ust. § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích,
- ust. § 29 odst. 1 písm. o) bod 1 zákona o požární ochraně.

POUŽITÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A PRAMENY PRÁVA

- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
- usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,

POUŽITÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A PRAMENY PRÁVA

- zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích,
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

DALŠÍ MOŽNÉ POUŽITÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

(ust. § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích není tímto dotčeno)

- nařízení vlády č. 175/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, zejm. ust. § 15,
- nařízení vlády č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů,
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci),
- vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany,
- vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, zejm. ust. § 9.

DVOJÍ POHLED NA POŽÁRNÍ ŘÁD OBCE

Požární řád obce – obecně závazná vyhláška

- schvaluje zastupitelstvo obce na svém zasedání,
- musí být v souladu se zákonem [§ 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích],
- stanovení předmětu a cíle OZV,
- musí být vyhlášena min. po dobu 15 dnů na úřední desce obecního úřadu – lze zveřejnit i způsobem v místě obvyklým; elektronicky s dálkovým přístupem se zveřejňuje po celou dobu platnosti (vyhláška č. 442/2006 Sb., kterou se stanoví struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup),
- je závazná a vymahatelná (sankce např. § 78 zákona o PO nebo § 4 odst. 2 zákona o některých přestupcích),
- změny v požárním řádu obce lze provádět pouze obecně závaznou vyhláškou,
- dozor vykonává Ministerstvo vnitra (ODK).

DVOJÍ POHLED NA POŽÁRNÍ ŘÁD OBCE

Požární řád obce – dokumentace požární ochrany

- obec plní obdobně povinnosti uložené zákonem o PO právnickým a fyzickým podnikajícím osobám (§ 29 odst. 2 zákona o PO),
- obec zpracovává stanovenou dokumentaci PO (§ 29 odst. 1 písm. i) zákona o PO),
- stanovená dokumentace PO obce - § 1 odst. 2 NV č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o PO, mj. písm. d) – požární řád obce,
- dokumentaci PO, s přihlédnutím k § 40 odst. 1 vyhlášky o požární prevenci, doporučujeme zpracovat OZO v PO nebo technikem PO,
- dokumentace se ukládá tak, aby byla k dispozici zejm. orgánům krajů a obcí a kontrolním orgánům (§ 17 odst. 1 NV č. 172/2001 Sb.),
- ověření aktuálnosti a účinnosti dokumentace PO provádí ten, kdo jí vydal a to jedenkrát ročně (§ 17 odst. 2 NV č. 172/2001 Sb.),
- kontrola je výkonem státního požárního dozoru (HZS ČR).

ZAČLENĚNÍ POŽÁRNÍHO ŘÁDU OBCE V SYSTÉMU DOKUMENTACE POŽÁRNÍ OCHRANY ÚSC

Obec obecně závaznou vyhláškou:

- vydává požární řád obce,
- stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob.

Rada kraje vydává nařízením kraje požární poplachový plán kraje.

Rada kraje stanoví nařízením kraje podmínky k zabezpečení:

- plošného pokrytí území kraje jednotkami PO,
- zdrojů vody k hašení a tyto zdroje určí,
- PO v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru,
- PO v budovách zvláštního významu,
- PO při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.

OBSAH POŽÁRNÍHO ŘÁDU OBCE

- vymezení činnosti osob pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci,
- podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se zřetelem na místní situaci,
- způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany v obci,
- kategorii jednotky SDH obce, její početní stav a vybavení,
- přehled o zdrojích vody pro hašení požárů a podmínky jejich trvalé použitelnosti,
- stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,
- seznam ohlašoven požárů a dalších míst odkud lze hlásit požár a jejich označení,
- způsob vyhlášení požárního poplachu v obci,
- **příloha** – seznam sil a prostředků jednotek PO z požárního poplachového plánu kraje.

Vymezení činností osob pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci, např.

- **zastupitelstvo obce** – projedná min. jednou za rok stav zabezpečení PO v obci nebo po požáru v obci, kdy byl vyhlášen třetí nebo zvláštní stupeň poplachu,
- **starosta obce** – zastupuje obec navenek,
- **velitel jednotky SDH obce** – zpracovává jednou ročně zprávu o stavu zabezpečení PO v obci, provádí jednou ročně ověření aktuálnosti a účinnosti dokumentace PO obce (předkládá zastupitelstvu obce),
- **člen jednotky SDH obce** je povinen po vyhlášení požárního poplachu v obci dostavit se neprodleně do hasičské stanice jednotky SDH obce nebo na jiné místo zásahu, stanovené velitelem jednotky SDH.

Vymezení činností osob pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci

ČASTÉ CHYBY V POŽÁRNÍCH ŘÁDECH OBCÍ

- stanovení povinností konkrétním fyzickým osobám, např. Josefu Vomáčkovi,
- stanovení povinnosti pro starostu obce provádět kontroly dodržování předpisů o PO,
- stanovení povinností třetím osobám, např. smluvně zajištěné odborně způsobilé osobě v PO,
- stanovení dalších povinností veliteli jednotky SDH obce nebo jejím členům, např. velitel jednotky je povinen zabezpečovat PO v mateřské škole nebo zabezpečit financování techniky jednotky SDH obce pomocí dotačních titulů, ...
- přenesení jakékoliv odpovědnosti obce na úseku PO na OZO v PO, technika PO, preventistu PO, velitele nebo člena jednotky SDH obce.

Podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se zřetelem na místní situaci

- nesnažit se nikdy definovat dobu zvýšeného nebezpečí vzniku požáru nebo budovy zvláštního významu – stanoví se nařízením kraje,
- vždy je nutné vycházet z příslušných nařízeních kraje a ze skutečností v nich uvedených max. rozvést na místní podmínky, popř. převzít ustanovení týkající se konkrétní obce,
- dle § 13 odst. 1 písm. b) zákona o PO lze u právnické nebo fyzické podnikající osoby stanovit zřízení preventivní požární hlídky (zejm. shromažďovací akce),
- nutno respektovat povinnosti stanovené v zákoně o PO, nestanovovat nekonceptně další nesmyslné povinnosti nad rámec zákona o PO.

Způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany v obci

- ohlašovna požárů obce,
- jednotka SDH obce (hasičská stanice jednotky SDH obce),
- obecní policie (hlídka obecní policie),
- technické zabezpečení obce – kamerové systémy napojené na stálou službu, EPS, EZS s požárními čidly, zdroje požární vody s výzbrojí, obecní rozhlas, sirény, ...,
- jiné „netradiční“ způsoby – např. ponocný, lesní stráž, rybářská stráž, ... (spíše se nedoporučuje v OZV uvádět),
- jiné zabezpečení, které nezajišťuje obec – např. hasičská stanice HZS kraje, služebna Policie ČR, ohlašovny požárů (nepřetržitá služba) právnických a fyzických podnikajících osob, jednotka SDH podniku, dozorčí služba AČR – před uvedením do OZV nutno zhodnotit konkrétní možnost a smluvně zajistit.

Kategorie jednotky SDH obce, její početní stav a vybavení

- SDH je samostatný spolek, zabývající se PO,
- jednotka SDH obce je zřízena obcí a je primárně určena k likvidaci mimořádných událostí na území obce, řídí a financuje jí obec, disponuje s ní dle požárního poplachového plánu krajské operační a informační středisko HZS kraje,
- vychází se z plošného pokrytí území kraje jednotkami PO (nařízení kraje),
- např. jednotka SDH Vlkov, JPO V., 15 členů (5 pohotovost na výjezd), 1x CAS 24, 1x DA (dle přílohy č. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany).

Přehled o zdrojích vody pro hašení požárů a podmínky jejich trvalé použitelnosti

- je uveden v příslušném nařízení kraje,
- obec převezme příslušnou část týkající se jejího území z nařízení kraje, pokud v nařízení kraje není konkrétní výčet zdrojů vody, musí ho obec uvést,
- povinnosti vlastníka nebo uživatele zdrojů vody pro hašení - § 7 odst. 1 zákona o PO,
- **NEPROVÁDĚT** pouze odkaz v OZV na nařízení kraje,
- **NESTANOVOVAT** povinnosti pro majitele příjezdové komunikace,
- **NESTANOVOVAT** duplicitu povinností stanovených zákonem o PO, např. provádění pravidelných kontrol provozuschopnosti.

Stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti

- standardně se další zdroje nestanovují, pouze výjimečně,
- s ohledem na místní podmínky možno doplnit i další zdroje vody pro hašení,
- zdroje vody pro hašení v majetku třetích osob se doporučuje před uvedením do OZV zajistit smluvně,
- podmínky použitelnosti závisí na konkrétních podmínkách dalšího zdroje vody pro hašení, obecně § 7 odst. 1 zákona o PO.

Seznam ohlašovoven požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár, jejich označení

- ohlašovna požárů je místo s trvalou obsluhou vybavené potřebnými komunikačními prostředky, které je určeno k přijímání hlášení o vzniku požáru nebo jiné mimořádné události a k vyhlášení požárního poplachu, jakož i k plnění dalších úkolů podle příslušné dokumentace požární ochrany.
- obec má povinnost zřídit min. jednu ohlašovnu požárů,
- ohlašovnou požárů může být např. služebna obecní policie, hasičská stanice jednotky SDH obce, pokud tam je služební byt, ...,
- hasičské stanice HZS krajů nejsou automaticky ohlašovnamí požárů,
- telefonní linka 150 popř. 112 nejsou ohlašovnamí požárů,
- fyzická osoba s uvedením telefonního čísla není ohlašovnou požárů,
- místem pro ohlášení požárů může být např. telefonní budka, hostinec, pošta, nádraží, obecní úřad – smluvní zajištění.

ZPŮSOB OZNAČENÍ OHLAŠOVNY POŽÁRŮ A DALŠÍCH MÍST, ODKUD LZE HLÁSIT POŽÁR

- nařízení vlády č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů,
- ohlašovna požárů

- další místo pro ohlášení požáru (poslední dvě nejsou v NV)

Způsob vyhlášení požárního poplachu v obci

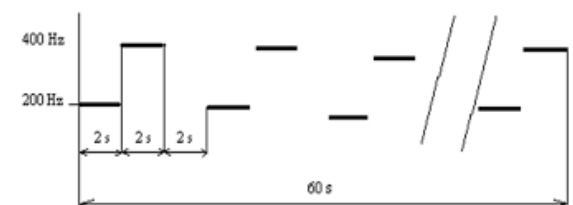
- obecní rozhlas nebo vlastní sirény (např. na hasičské stanici jednotky SDH obce nebo na obecním úřadě),
- prvky jednotného systému varování a vyrozumění (sirény elektronické a rotační – pokud má obec vstup do systému),
- obecní SMS rozhlas (v současnosti není plošně nastaven),
- vstup do televizního vysílání regionální televize,
- ruční megafony a megafony na vozidlech složek IZS,
- systém GSM pagerů (pouze pro jednotky SDH obce),
- netradiční, např. zvoničky, kostelní zvon, trubení z věže.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva:

elektrická siréna:

elektronická siréna:

Příloha OZV – Seznam sil a prostředků jednotek PO z požárního poplachového plánu kraje

- vychází se z nařízení kraje,
- seznam se týká všech sil a prostředků určených pro možný zásah v obci, ne pouze seznam jednotek PO dislokovaných na území obce,
- v OZV je nutné uvést konkrétní skutečnosti, přiložit konkrétní výpis, ne pouze odkaz na nařízení kraje.

ÚČINNOST OZV, PODPISY NA OZV, ZVEŘEJNĚNÍ OZV

- účinnost se doporučuje stanovit 15. dnem po vyhlášení, popř. konkrétním datem; nedoporučuje se, i když je to možné, stanovit lhůtu kratší – s ohledem na informovanost adresátů právní normy,
- OZV podepisuje starosta spolu s místostarostou,
- na OZV lze otisknout razítko obce i kulaté (nikdy s malým státním znakem a to ani v případě záznamu o vyvěšení a sejmutí OZV),
- zaslání OZV neprodleně po jejím vyhlášení na Ministerstvo vnitra (ODK), komunikace musí probíhat přes datovou schránku (§ 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů).

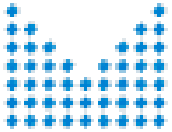
METODICKÝ MATERIÁL č. 9 K POŽÁRNÍM ŘÁDŮM

<http://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicky-material-c-9.aspx>

DALŠÍ DOKUMENTACE POŽÁRNÍ OCHRANY OBCE

- dokumentace o zřízení jednotky SDH obce nebo společné jednotky PO,
- řád ohlašovny požárů,
- dokumentace k zabezpečení preventivně výchovné činnosti,
- požární řád obce (OZV),
- dokumentace k zabezpečení PO při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob (OZV),
- dokumentace k zabezpečení úkolů PO pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu,
- plán výkonu služby členů jednotek SDH vybraných obcí a to vč. jejich pohotovosti mimo pracoviště,
- další dokumentace obsahující podmínky požární bezpečnosti zpracovávaná a vedená podle zvláštních předpisů.

Dokumentace PO právnických a fyzických podnikajících osob - § 15 zákona o PO.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

„DĚKUJI ZA POZORNOST“

odbor veřejné správy dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

náměstí Hrdinů 3

140 21 Praha 4

Telefon: 974 816 411

974 816 429

Fax: 974 816 816

E-mail: odbordk@mvcr.cz

Web: www.mvcr.cz/odk